Blogi

Blogi: Pitkät keskuspankkiluotot kelpasivat pankeille

Rahapolitiikka | 31.03.2017 | Essi Tamminen

KIRJOITTAJA

Essi Tamminen

Eurojärjestelmä aloitti pitkät kohdennetut rahoitusoperaatiot vuoden 2014 syyskuussa. Toistaiseksi viimeinen operaatio järjestettiin maaliskuussa 2017.

Kalevalaisessa mytologiassa Ilmarisen takoma Sampo tuotti ehtymättömästi viljaa, suolaa ja rahaa. Sammon sijaan todellisessa maailmassa rahapolitiikan tavoitteisiin pääsemiseksi on turvauduttu useaan eri välineeseen. Yksi näistä ovat olleet pitkät kohdennetut operaatiot, joista toistaiseksi viimeisin järjestettiin maaliskuussa.

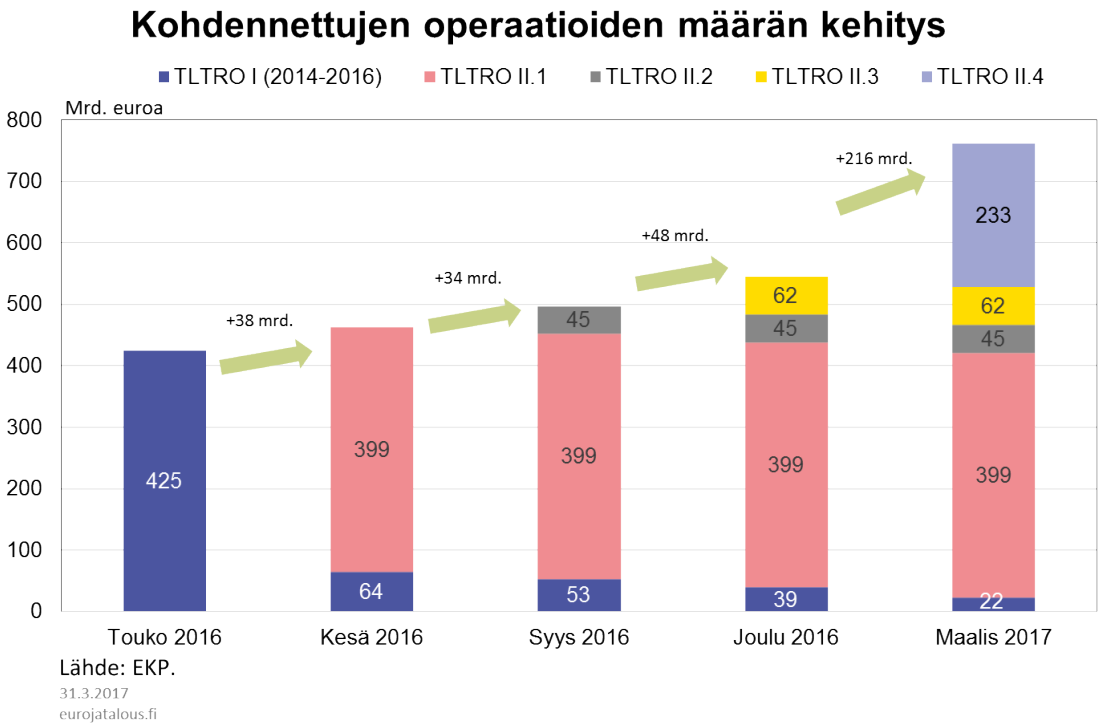
EKP:n neuvosto päätti (maaliskuu 2016) toteuttaa uuden sarjan kohdennettuja pitempiaikaisia rahoitusoperaatiota (Targeted Longer-Term Refinancing Operations, TLTRO-II) huokein ehdoin. Ohjelmassa eurojärjestelmä tarjosi pankeille edullista luottoa neljäksi vuodeksi vakuuksia vastaan. Lainamäärä ja korko oli sidottu yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen määrään ja niiden kehitykseen. Korko oli korkeintaan perusrahoitusoperaatioiden korko (0 %) ja alimmillaan talletuskorko (nyt -0,40 %). Pankkeja ei myöskään vaadittu maksamaan luottojaan takaisin ennenaikaisesti kuten ensimmäisessä TLTRO:ssa.

Eurojärjestelmä aloitti kohdennetut operaatiot jo vuoden 2014 syyskuussa. Silloin kahdeksassa operaatiossa rahoitusta jaettiin 432 mrd. euroa. Uusi kohdennettujen operaatioiden sarja sisälsi neljä operaatiota, joista ensimmäinen pidettiin kesäkuussa 2016 ja viimeinen maaliskuussa 2017. Yhteensä pankit hakivat näistä operaatioista rahoitusta 740 mrd. euroa. Kun vanhoja ennen 2016 otettuja TLTRO-lainoja maksettiin takaisin yhteensä 409 mrd. euroa, muodostui uuden ohjelman nettokasvuksi 352 mrd. euroa.

Viimeinen maaliskuussa 2017 pidetty operaatio oli suosittu. Siinä euroalueen pankit hakivat 233,5 mrd. euroa ja summa oli selvästi markkinaodotusten (30–300 mrd. euroa) ylärajoilla. Pankeilla oli

näin ollen toistaiseksi viimeinen mahdollisuus saada luottoa huokein ehdoin keskuspankista neljäksi vuodeksi, mikä varmasti lisäsi kiinnostusta. Markkinahinnoista johdettu euroalueen keskimääräinen yön yli -korko seuraavan neljän vuoden aikana (4 v. eonia swap, OIS) on myös kivunnut tässä kuussa noin -0,20 prosentista -0,05 prosenttiin.

Kuvio 1.

Kohdennettujen operaatioiden tarkoituksena oli ennen kaikkea kannustaa pankkeja lisäämään lainanantoaan sekä varmistaa, että ohjauskoron laskut alentavat myös kotitalouksien ja yritysten lainoistaan maksamia korkoja. Kevyt rahapolitiikka ja siihen sitoutuminen ennakoivan viestinnän avulla ylläpitivät korkotason laajasti matalana ja yksityisen sektorin rahoitusolot kevyinä vuonna 2016. Euroalueella uusien pankkilainojen keskikorot laskivat vuoden 2016 aikana. Uusien yrityslainojen keskikorko laski tammikuun 2,1 prosentista joulukuun 1,8 prosenttiin ja kotitalouslainojen keskikorot 2,2 prosentista vastaavaan 1,8 prosenttiin. Pankkien myöntämä yksityiselle sektorille suunnattu lainakanta kasvoi loppuvuodesta 2016 euroalueella reilun kahden prosentin vuosivauhtia.

EKP:n asiantuntijat arvioivat euroalueen talousnäkymien vahvistuvan edelleen seuraavina vuosina.[1] Kotitalouksien ja yritysten luottamus on vahvempaa ja EU:n teollisuuden ja kuluttajien luottamusindikaattorit ovat vahvistuneet. Yksityisen kulutuksen kasvun arvioidaan jatkuvan seuraavina vuosina ja saavan tukea pankkien suotuisasta luotonantokyvystä, jota EKP:n rahapoliittiset toimet kuten kohdennetut operaatiot ovat vahvistaneet.

Asiasanat

EKP, eurojärjestelmä, rahapolitiikka, TLTRO